

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/41,43

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/5334
Karar No. 2025/6028
Tarihi: 08.09.2025

- TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİ TESPİTİNE İTİRAZ**
- TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİ TESPİTİNE İTİRAZ DAVALARININ İVEDİLİKLE GÖRÜLMESİ GEREKEN DAVALARDAN OLDUĞU**
- TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİ TESPİTİNE İTİRAZ DAVASINDA DAVA DİLEKÇESİNDE İLERİ SÜRÜLMEMEYEN İŞYERİ İTİRAZI DİKKATE ALINARAK KARAR VERİLMEMEYECEĞİ**

ÖZETİ 6356 sayılı Kanun'da yetki tespiti ve toplu görüşme sürecine ilişkin olarak öngörülen kesin ve düzenleyici sürelerle toplu iş sözleşmesinin en kısa sürede imzalanması ve işçilerin toplu iş sözleşmesinde kararlaştırılacak haklarına kavuşmalarının amaçlandığı ifade edilebilir. Ayrıca yetki tespitine itirazın somut deliller veya olgulara istinaden yapılması gerektiğine dair hükmün de aynı amacın gerçekleşmesi için düzenlendiği şüphesizdir.

Yine, 6356 sayılı Kanun'un 43. maddesinde yetki tespitine itirazın, karar kesinleşinceye kadar yetki işlemlerini durduracağına açıkça düzenlenmesi de yetki tespitine itirazın ivedi şekilde sonuçlandırılması gerektiğini gösteren açık düzenlemelerdendir.

(...)

Davacı işverenin dava dilekçesinde ileri sürdüğü tek somut itirazı işyerinde çalışan alt işveren işçilerinin de yetki tespitinde dikkate alınması gerektiğine ilişkin

olup davacının 22.07.2024 tarihli dava dilekçesinde yetki tespitine konu 1179174.006 ve 1243203.006 sicil No.lu birimlerin davalı Bakanlıkça bağımsız işyerleri ve bir toplu iş sözleşmesi ünitesi olan işletme olarak nitelendirilmeleri noktasında bir itirazı olmadığı gibi söz konusu işyerlerinin aynı iş organizasyonu kapsamında tek bir işyeri olduğuna dair bir iddiasının da bulunmadığı anlaşılmıştır. 6356 sayılı Kanun'un yetki tespitine itirazın somut deliller veya olgulara istinaden yapılması gerektiğine ilişkin hükmü gözetildiğinde, Mahkemece dava dilekçesinde ileri sürülmeyen işyeri itirazı dikkate alınarak yapılan inceleme sonucu karar verilmesi isabetli olmamıştır. Davacının aynı işkolunda faaliyet gösteren yetki tespitine konu birimlerinin bağımsız işyerleri ve bir toplu iş sözleşmesi ünitesi olan işletme olarak nitelendirilip davalı Sendikanın yüzde kırk çoğunluğu sağladığının, davacı işveren tarafından yetki tespitinin iptalini gerektirecek başkaca bir olgunun da kanıtlanamadığının anlaşılmasına göre davanın reddine karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir. Belirtilen sebeplerle, 6356 sayılı Kanun'un 43/3 hükmü uyarınca hükmün bozulmak suretiyle ortadan kaldırılması ve aşağıdaki gibi karar verilmesi gerekmektedir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalılar vekilleri tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili Şirketin alçı ve alçıpan üretimi ile bu ürünlerin satış ve pazarlaması faaliyetlerini yürüttüğünü, davaya konu olumlu yetki belgesini kabul etmediklerini, davalı Sendikanın müvekkili Şirket nezdinde çalışan ve sendika üyesi olan işçilerin bir listesini noterlik kanalı ile müvekkiline tebliğ etme zorunluluğunu yerine getirmediğini, davalı Bakanlıkça esas alınan işçi sayısının hatalı olduğunu, yetki tespitine konu işyerinde çalışan alt işveren işçilerin dikkate alınmadığını beyanla davalı Bakanlığın 10.07.2024 tarihli ve 385652 sayılı olumlu yetki yazısının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Sendika vekili cevap dilekçesinde; Sendika üyelik durumlarının işverene bildirilmesi şeklinde bir zorunluluğun bulunmadığını, Yargıtayın verdiği birçok kararında alt işveren işçilerinin yetki tespitinde nazara alınamayacağını belirttiğini, toplam sayı ve sendikalı üye sayısını tespitinde herhangi bir hata bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

2. Davalı Bakanlık vekili cevap dilekçesinde; 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu (6356 sayılı Kanun) ve ilgili yönetmeliklerde sendika üyelik durumlarının işverene bildirilmesi zorunluluğunun bulunmadığını, alt işveren işçilerinin yetki tespitinde dikkate alınmamasının 6356 sayılı Kanun gereği olduğunu, 6356 sayılı Kanun'un 34/2 hükmünde; bir işverene ait aynı işkolundaki iki farklı işyeri bulunması durumunda toplu iş sözleşmesinin ancak işletme düzeyinde yapılabileceğinin düzenlendiğini, müvekkili Bakanlıkça Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) verileri dikkate alınarak yetki tespit işlemlerinin gerçekleştirildiğini ve Kurum işleminde herhangi bir isabetsizlik bulunmadığını belirterek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; yerinde yapılan inceleme sonucu yetki tespitine esas alınan 1179174.006 ve 1243203.006 sicil No.lu birimlerin aynı iş organizasyonu kapsamında tek bir işyeri niteliğinde olduğu, bu durumda davalı Sendikanın işyerinde yarıdan fazla çoğunluğa sahip olması gerektiği ancak davalı Sendikanın işyerindeki üye sayısına göre çoğunluğu sağlayamadığı gerekçe gösterilerek davanın kabulü ile davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından davalı Sendika lehine düzenlenen 10.07.2024 tarihli ve 385652 sayılı yetki tespitinin iptaline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalılar vekilleri tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

1. Davalı Sendika vekili temyiz dilekçesinde; davacı tarafından SGK'ya iki ayrı işyeri olduğunun bildirildiğini, aynı işverene ait birden fazla işyerinin işletme olarak değerlendirilmesi gerektiğini, yetki tespitine konu birimler arasında hukuki birlik, amaç ya da yönetime ilişkin bir birlik bulunmadığını, her iki işyerinin de ayrı iş ve işlemler yaptığını, buna dair dava dilekçesinde herhangi bir iddia ileri sürülmediğini, davacının iddialarını genişletmesine muvafakat etmediklerini ileri sürerek kararın bozulmasını istemiştir.

2. Davalı Bakanlık vekili temyiz dilekçesinde; müvekkili Bakanlık tarafından yetki tespit başvuruları değerlendirilirken aynı işverene ait aynı işkolunda birden

fazla işyerinin bulunması durumunda toplu iş sözleşmesi yetkisinin işletme düzeyinde değerlendirildiğini belirterek kararın bozulmasını istemiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, 6356 sayılı Kanun'un 41 ve devamı maddeleri kapsamında yetki tespitine itiraz istemine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalıların aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 6356 sayılı Kanun'un "Yetki İtirazı" kenar başlıklı 43. maddesi şöyledir:

"(1) Kendilerine 42 nci madde uyarınca gönderilen tespit yazısını alan işçi veya işveren sendikaları veya sendika üyesi olmayan işveren; taraflardan birinin veya her ikisinin yetki şartlarına sahip olmadığı veya kendisinin bu şartları taşıdığı yolundaki itirazını, nedenlerini de göstererek yazının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren altı iş günü içinde mahkemeye yapabilir.

(2) İtiraz dilekçesi görevli makama kayıt ettirildikten sonra mahkemeye verilir. Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin yüzde birinden daha az üyesi bulunan işçi sendikası, yetki itirazında bulunamaz.

(3) İtiraz dilekçesinde veya ekinde somut delillerin yer almaması hâlinde itiraz incelenmeksizin reddedilir. İşçi ve üye sayılarının tespitinde maddi hata ve süreye ilişkin itirazları mahkeme altı iş günü içinde duruşma yapmaksızın kesin olarak karara bağlar. (Değişik cümle: 12/10/2017-7036/34 md.) Bunların dışındaki itirazlar için mahkeme, duruşma yaparak karar verir ve bu karar hakkında istinaf yoluna başvurulması hâlinde bölge adliye mahkemesi bir ay içinde kararını verir. (Ek cümle: 12/10/2017-7036/34 md.) Bu karara karşı temyiz yoluna başvurulması hâlinde Yargıtay bir ay içinde kesin olarak karar verir.

(4) 42 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca kendisine yetki şartlarına sahip olmadığı bildirilen işçi sendikası, altı iş günü içinde yetkili olup olmadığının tespiti için dava açabilir. Mahkeme açılan davayı o işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene de bildirir. Mahkeme davayı iki ay içinde sonuçlandırır.

(5) İtiraz, karar kesinleşinceye kadar yetki işlemlerini durdurur."

6356 sayılı Kanun'da yetki tespiti ve toplu görüşme sürecine ilişkin olarak öngörülen kesin ve düzenleyici sürelerle toplu iş sözleşmesinin en kısa sürede imzalanması ve işçilerin toplu iş sözleşmesinde kararlaştırılacak haklarına kavuşmalarının amaçlandığı ifade edilebilir. Ayrıca yetki tespitine itirazın somut deliller veya olgulara istinaden yapılması gerektiğine dair hükmün de aynı amacın gerçekleşmesi için düzenlendiği şüphesizdir.

Yine, 6356 sayılı Kanun'un 43. maddesinde yetki tespitine itirazın, karar kesinleşinceye kadar yetki işlemlerini durduracağının açıkça düzenlenmesi de yetki

tespitine itirazın ivedi şekilde sonuçlandırılması gerektiğini gösteren açık düzenlemelerdendir.

Somut uyuşmazlıkta; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından, 05.07.2024 başvuru tarihi itibarıyla davacı işverene ait 1179174.006 ve 1243203.006 sicil No.lu işyerlerinde toplam 139 işçi çalıştığı ve davalı Sendikanın 60 üyesi bulunduğu gerekçesiyle işletme toplu iş sözleşmesi yapabilmek için davalı Sendikanın yüzde kırk çoğunluğu sağladığına dair 10.07.2024 tarihli ve 385652 sayılı olumlu yetki tespit kararı verilmiştir.

Davacı işverenin dava dilekçesinde ileri sürdüğü tek somut itirazı işyerinde çalışan alt işveren işçilerinin de yetki tespitinde dikkate alınması gerektiğine ilişkin olup davacının 22.07.2024 tarihli dava dilekçesinde yetki tespitine konu 1179174.006 ve 1243203.006 sicil No.lu birimlerin davalı Bakanlıkça bağımsız işyerleri ve bir toplu iş sözleşmesi ünitesi olan işletme olarak nitelendirilmeleri noktasında bir itirazı olmadığı gibi söz konusu işyerlerinin aynı iş organizasyonu kapsamında tek bir işyeri olduğuna dair bir iddiasının da bulunmadığı anlaşılmıştır. 6356 sayılı Kanun'un yetki tespitine itirazın somut deliller veya olgulara istinaden yapılması gerektiğine ilişkin hükmü gözetildiğinde, Mahkemece dava dilekçesinde ileri sürülmeyen işyeri itirazı dikkate alınarak yapılan inceleme sonucu karar verilmesi isabetli olmamıştır.

Davacının aynı işkolunda faaliyet gösteren yetki tespitine konu birimlerinin bağımsız işyerleri ve bir toplu iş sözleşmesi ünitesi olan işletme olarak nitelendirilip davalı Sendikanın yüzde kırk çoğunluğu sağladığının, davacı işveren tarafından yetki tespitinin iptalini gerektirecek başkaca bir olgunun da kanıtlanmadığının anlaşılmasına göre davanın reddine karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir. Belirtilen sebeplerle, 6356 sayılı Kanun'un 43/3 hükmü uyarınca hükmün bozulmak suretiyle ortadan kaldırılması ve aşağıdaki gibi karar verilmesi gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Yukarıda tarih ve sayısı belirtilen İlk Derece Mahkemesi kararı ile Bölge Adliye Mahkemesi kararlarının BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA,

1. Davanın REDDİNE,

2. Davalı Sendika tarafından yatırılan 1.683,10 TL istinaf yoluna başvuru harcı ile 3.033,70 TL temyiz yoluna başvuru harcının davacıdan alınarak davalıya verilmesine, davalı Sendika tarafından yatırılan 615,40 TL istinaf karar harcının istek hâlinde davalıya iadesine,

3. Karar tarihi itibarıyla alınması gerekli olan 615,40 TL harçtan, peşin alınan 427,60 TL harcın mahsubu ile bakiye 187,80 TL harcın davacıdan tahsili ile Hazineye irat kaydına,

4. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Tarife'ye göre 30.000,00 TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak müştereken ve müteselsilen davalılara verilmesine,

5. Davacının yapmış olduğu yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına, davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yaptığı 750,00 TL yargılama giderinin davacıdan tahsili ile ilgili davalıya ödenmesine,

6. Yatırılan gider avanslarından varsa kullanılmayan bakiyelerinin ilgili taraflara iadesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde davalı Türkiye Çimse - İş Sendikasına iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

08.09.2025 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi